

Funcția Ackerman

$$A: \mathbb{N} \times \mathbb{N} \rightarrow \mathbb{N}$$

$$A(0, m) = m + 1$$

$$A(m+1, 0) = A(m, 1)$$

$$A(m+1, m+1) = A(m, A(m+1, m))$$

Multimea A are același nr. de elem cu $B \Leftrightarrow \exists f: A \rightarrow B$ bijectivă

① f bijectivă $\mathbb{N} \rightarrow (0, 1)$

MATIASEVICH: Se dă $p(x_1, x_m)$ cu coef. întregi. Trebuie să decid dacă $\exists (x_1, \dots, x_m) \in \mathbb{Z}^m$ a.i. $p(x_1, \dots, x_m) = 0$ (Nu are niciun alg.)

Problema de decizie \rightarrow Input: $x \in \Sigma^*$, Output: TRUE/FALSE

Funcții de bază $F_0(x) = 0$ (constantă), $F_1(x) = S(x) + 1$ (succesor), $F_{i,n}(x_1, \dots, x_n) = x_i$ (proiecții)

Operații:

① Compunerea: $f: \mathbb{N}^m \rightarrow \mathbb{N}$, $g_1, g_2, \dots, g_n: \mathbb{N}^m \rightarrow \mathbb{N}$

$$f \circ (g_1, g_2, \dots, g_n)[x_1, \dots, x_m] = f(g_1(x_1, \dots, x_m), \dots, g_n(x_1, \dots, x_m))$$

② Recursie primitivă

$$f(x_1, \dots, x_n)$$

$$h(y_1, \dots, y_{m+2})$$

$$\Rightarrow g(x_1, x_2, \dots, x_n, y+1) = h(x_1, x_2, \dots, x_n, y, g(x_1, \dots, x_n, y))$$

$$g(x_1, \dots, x_n, 0) = f(x_1, \dots, x_n)$$

③ Minimizare $g(x_1, \dots, x_n) = \begin{cases} \text{cel mai mic } y \in \mathbb{N} \text{ a.i. } f(x_1, \dots, x_n, y) = 0 \\ \uparrow \text{ dacă } y \text{ nu există (} \uparrow = \text{nedefinit)} \end{cases}$

Primitivă recursivă: $f: \mathbb{N} \rightarrow \mathbb{N}$ dacă pot să obțin din funcțiile de bază,

prin compunere și recursie primitivă.

ACKERMAN: e prim. rec pt că nu crește suf. de repede de la un pct.

$f: \mathbb{N} \rightarrow \mathbb{N}$ poate să nu rit. val (fct. parțială)

Parțial recursivă: fct. care poate fi obținută din fct. de bază, din operațiile de compunere, recursie primitivă și minimizare

Recursivă: o fct. care e parțial recursivă + totală

Church: fct. intuitiv calculabil \Leftrightarrow fct. parțial recursiv

① \cup fct. $f: \mathbb{N} \rightarrow \mathbb{N}$ e parțial recursiv $\Leftrightarrow f$ e calculabilă de o mașină Turing

② \exists o mașină Turing M a.i. $M(x)$ calculează $\langle d, z \rangle$ a.i. $x = \langle d, z \rangle$

$M(x)$ simulează $M_d(z)$. (Mașină Turing Universală)

Dacă $M_d(z)$ acceptă în T pași atunci $M(x)$ acceptă în $C T \log(T)$ pași unde $C > 0$ nu depinde de z .

A o.m. recursiv enumerabilă $f(x) = \begin{cases} 1, & x \in A \text{ poate fi calculat de o} \\ \uparrow, & x \notin A \text{ MT (parțial rec.)} \end{cases}$

Funcția Collatz

$$f: \mathbb{N} \rightarrow \mathbb{N}$$

while ($n > 1$)

if x par

$x = x/2$

else $x = 3x + 1$

ret 0

$f: \mathbb{N} \rightarrow \mathbb{N}$ bijectivă

A s.m. recursivă $f(x) = \begin{cases} 1, & x \in A \\ 0, & x \notin A \end{cases}$ este calculabilă de o MT care se oprește întotdeauna

Modelul MT e robust la modificări (calcul. aceleasi lucruri indif. de model)
 \exists MT a.i. $M(y)$, $y = \langle i, x \rangle$ a.i. $M(y)$ simulează $M_i(x)$

Functii necalculabile (de masini Turing)

$U: \mathbb{N} \rightarrow \mathbb{N}$, $U(x) = \begin{cases} 0, & \text{dacă } M_x(x) = 1 \text{ (mașina } x \text{ pe intrarea } x) \\ 1, & \text{altfel} \end{cases} \rightarrow \text{poate să meargă la infinit}$

① Funcția U nu e parțial recursivă (nu poate fi calcul de o MT)

Problema Opririi

$\text{Halt}(\langle d, x \rangle) = \begin{cases} 1, & \text{dacă } M_d(x) \downarrow \text{ (se oprește)} \\ 0, & \text{altfel} \end{cases}$

(Un program d pe un input x se termină sau rulează la ∞)
 E necalculabilă

Nici avem algoritmi pt problema Domino Wang pt că dacă ar exista, am avea și pt HALT

$S(n)$ - nr. max. de pași efectuați de o MT cu n stări până se oprește

① Fct. $S(n)$ nu poate fi calcul. de o MT.

Multime recursivă: $A \subseteq \Sigma^*$, $f_A(x) = \begin{cases} 1, & x \in A \\ 0, & x \notin A \end{cases}$ poate fi calculată

Pb opririi: $K = \{ \langle d, x \rangle \mid M_d(x) \downarrow \}$ $g_K(\langle d, x \rangle) = \begin{cases} 1, & M_d(x) \downarrow \\ \uparrow, & \text{poate fi calcul. de MT} \end{cases}$

① K e rec. enum., dar nu e rec.

Multime recursiv enumerabilă: $A \subseteq \Sigma^*$ s.m. recursiv enumerabilă

$\Leftrightarrow g_A(x) = \begin{cases} 1, & x \in A \\ \uparrow, & x \notin A \end{cases}$ calcul. de MT

A recursivă: \exists MT pt A a.i. $x \in A? \rightarrow M(x) = 1$
 $x \in \bar{A}? \rightarrow M(x) = 0$

A recursiv enumerabilă: \exists MT pt A a.i. $x \in A? \rightarrow M(x) = 1$
 $x \in \bar{A}? \rightarrow M(x) = \uparrow$

Dacă A se reduce la $B \Rightarrow B$ e mai grea în complexitate. ($A \leq B$)

Dacă $A \subseteq \Sigma^*$, $A \neq \emptyset$, Σ^*
 B e rec. enumerabilă } $\Rightarrow A \leq_m B$
 A e rec.

① K are prop. că $\forall A$ rec. enumerabilă $\Rightarrow A \leq_m K$ (este completă pt. rec. enum.)

① A rec. enum. $\Leftrightarrow \exists P(\cdot, \cdot)$ predicat recursiv a.i. $A(x) \Leftrightarrow \exists y P(x, y)$
 A rec. enumerabilă $\not\Rightarrow \bar{A}$ rec. enumerabilă

A recursivă $\Rightarrow \bar{A}$ recursivă

① A recursivă $\Leftrightarrow A$ și \bar{A} recursiv enumerabile

Complexitate polinomială P : ușor de găsit sol

Complexitate exponențială NP : e ușor de verificat sol, dar e greu de găsit

$$P = U D TIME (n^c)$$

$DTIME(f) = \{A \mid A \text{ poate fi rez. de o MT a.i. } M(x) \text{ face } O(f(|x|)) \text{ pași}\}$

$NP \neq L \subseteq \{0,1\}^*$ e în clasa $NP \Leftrightarrow \exists$ polinom $p: \mathbb{N} \rightarrow \mathbb{N}$ și o

MT a.i. (1) $M(y)$ rulează în $O(|y|^k)$ pași

(2) $x \in L \Leftrightarrow \exists u \in \{0,1\}^{p(|x|)}$ a.i. $M(\langle x, u \rangle) = 1$

un limbaj $A \in NP \Leftrightarrow \exists f(\cdot, \cdot)$ calculabil în timp polinomial

a.i. $x \in A \Leftrightarrow \exists y \in \{0,1\}^{p(|x|)}$ a.i. $f(x, y) = 1$

Mașina Turing nedeterministă : dintr-o stare pot merge în 2 stări

O problemă A se reduce la B dacă avem o fun. f care duce un x din A în B și B acceptă $f(x)$. ($A \leq_m^P B$)

NP -HARD : Pb A o.m. NP -HARD, dacă $\forall B \in NP \quad B \leq_m^P A$

NP -COMPLETĂ : $A \in NP$ și $\forall B \in NP \quad B \leq_m^P A$

① 3-SAT e NP -COMPLETĂ (K-SAT, $K \geq 3$ NP -COMPLETĂ)

Dacă A e NP -COMPLETĂ
 B e în NP
 $A \leq_m^P B$ } $\Rightarrow B$ e NP -completă

① 2-SAT e P

① Variabilele SAT sunt fie în P , fie în NPC

① ILP (integer linear programming) e NPC

① Independent SAT e NPC ($3\text{-SAT} \leq_m^P \text{IS}$)

ϕ - m-clause, n variabile ; G graf

ϕ satisficibilă $\Leftrightarrow \exists m$ cf independente în G

NP -COMPLETE : A o.m. $NPC \Leftrightarrow$ a) $A \in NP$
b) $\forall B \in NP \quad B \leq_m^P A$

Lema : A, B sunt $NPC \Rightarrow A \leq_m^P B$ și $B \leq_m^P A$

① Fie A o pb NPC . Atunci $P = NP \Leftrightarrow A$ are alg polinomial

① Pb CLIQUE e NPC

① Vertice cover e NPC

① $P \neq NP \Rightarrow \exists A \in NP$ a.i. A nu e NPC și $A \notin P$

DPLL - (Davis - Putnam) - alg pt SAT (backtracking)

x literar pur dacă x apare doar pozitiv sau doar negativ în ϕ

Reg 1. x lit pur \Rightarrow aleg ca variabilă și nu fac backtracking

Reg 2. Dacă res var apare într-o clausă unitară (de lungime 1)

\Rightarrow var lîine definită

[DPLL] = backtracking + clause pure + clause unitare

CLIQUE \neq MAX-CLIQUE

$A \leq^P B$ (A se reduce Turing la B) dacă \exists mașină Turing care rulează în timp polinomial și folosește o subrutină pt B care decide pb A.

$$① \overline{\text{SAT}} \leq^P_{\text{T}} \text{SAT}$$

$$② \text{MAX-CLIQUE} \leq^P_{\text{T}} \text{SAT} \quad \text{CLIQUE} \leq^P_{\text{m}} \text{SAT}$$

QBF (quantified boolean formula) - toate variabilele sunt cuantificate

1) mult. A rec. enum $\Leftrightarrow \exists$ predicat P recursiv a.i. $\forall x \in \Sigma^*$

$x \in A \Leftrightarrow \exists t \text{ a.i. } P(x, t) = \text{TRUE}$

1) multime A \in NP $\Leftrightarrow \exists$ predicat P calculabil în timp polinomial

$P(x, y) \rightarrow (|x| + |y|)^{d'}$ | d' un pol $g(\cdot)$ $\forall x \in \Sigma^*$

$x \in A \Leftrightarrow \exists y \in \{0, 1\}^{2(|x|)^{d'}}$ a.i. $P(x, y) = \text{TRUE}$

NP \sim rec. enum

P \sim rec.

$A \in \text{NP} \Rightarrow \overline{A} \notin \text{NP}$ (clasa NP nu e închisă la complement)

PSPACE $= \{A \mid \exists \text{ MT deterministă care decide } x \in A \text{ folosind}$
spatiu de lucru $\leq g(|x|)$
 \uparrow polinom

① QBF e completă pt clasa PSPACE

$P \in \text{PSPACE}$

$P \leq^{\text{NP}} \text{PSPACE}$
EO-NP

① ^{switch} Fie A o pb de decizie care poate fi rez. de o MT nedet care fol pe într. x
spatiu $S(x)$. Atunci \exists o MT deterministă M' care decide pb A și
 $M'(x)$ folosește cel mult spațiu $\leq S^2(|x|)$

$$\text{Def. PARITY}_n(x_1, \dots, x_n) = \begin{cases} 1, & x_1 \oplus x_2 \oplus \dots \oplus x_n = 1 \\ 0, & x_1 \oplus \dots \oplus x_n = 0 \end{cases}$$

⑦) Nu putem calcula PARITY_n cu circuite booleene a?, adăunec
unui circuit $\leq k$ ($k \in \mathbb{N}$), n pari $\leq \text{poly}(n)$, chiar dacă dau
voie \wedge, \vee de orice putere

Pb care NU pot fi rez. alg

- Matiyashevich (nu e rec) e recursiv enumerabilă
pb nu are alg \Rightarrow nu e rec
- pb opririi
- puzzle Wang

Omaximă Turing cu 3 baze nu calculează mai mult decât una cu
2 baze

Probleme NP:

- 0/1 knapsack
- TSP — NPC
- colorari în graf — NPC
- ciclu hamiltonian
- SAT — NPC
- SUDOKU

Problemele NPC se reduc unele la altele

Omulțime se num. p selectivă dacă avem o fct. calculabilă
în timp polinomial a i.

$$f(x, y) = f_1 x, f_2 y$$

Dacă x sau y aparțin A atunci $f(x, y)$ aparține A